

ERCP – undersökning av gallgångarna

Vad innebär ERCP?

ERCP är en undersökning där ett böjligt instrument (ungefär 1 cm i diameter) med en kamera i spetsen förs ner i tolvfingertarmen genom munnen. Med hjälp av instrumentet kan den som utför undersökningen titta på gallgångarna och bukspottkörtelgången.

Hur går undersökningen till?

Instrumentet förs in genom munnen ner via matstrupen och magsäcken till tolvfingertarmen. Genom instrumentet förs sedan en tunn kateter in i gall- och bukspottkörtelgångarnas gemensamma mynning i tarmen. Kontrast sprutas därefter in så att röntgenbilder kan tas över de båda gångsystemen.

Om du är överkänslig mot jod-kontrastmedel måste du berätta detta i god tid före undersökningen så att speciella förberedelser kan göras. Jod-allergi utgör inget hinder för undersökning då kontrasten inte tas upp av blodet.

Förberedelser

När du kommer till endoskopienheten informerar och förbereder en sjuksköterska dig. Du får också träffa den läkare som ska undersöka dig. Du kommer att sövas (få narkos) vid undersökningen och får därför en nål insatt i ett kärl på handryggen eller i armvecket. Via nålen ges sedan läkemedel/sömnmedel under undersökningen.

Magsäcken måste vara tom vid undersökningen.

Du får därför inte äta fast föda **efter klockan 24:00** dagen före undersökningen. Det går bra att dricka klara drycker som vatten, sportdryck,

buljong (innehåller salt), juice utan fruktkött, saft, kaffe eller te utan mjölk fram till 4 timmar före din bokade tid.

Att tänka på!

- Du ska ha lämnat in en hälsodeklaration inför undersökningen. Det är viktigt att du uppger om du är överkänslig mot några läkemedel.
- Lämna värdesaker och smycken hemma.
- Piercing i näsa och mun ska tas bort. Ta även bort nagellack och smink.
- Du får inte köra bil, cykla eller framföra annat fordon på undersökningdagen, eftersom din reaktionsförmåga blir nedsatt av de mediciner du får vid undersökningen.
- Du bör inte vara ensam under det första dygnet efter att du varit sövd.
- Är du i behov av tolk, kontakta endoskopimottagningen.
- Om du är rökare rekommenderar vi dig att göra ett uppehåll, eller sluta med rökning! Se folder "[Rökfri och alkoholfri inför och efter operation](#)", alternativt information på webbplatsen www.1177.se/Vastra-Gotaland/levnadsvanor-operation
- Ta gärna med något att läsa eller lyssna på. Ibland kan väntetiden bli längre än planerat.

Hur gör jag med mina mediciner?

Om du använder mediciner för Parkinson eller epilepsi tar du dina mediciner som vanligt, senast två timmar före undersökningen. Är du insulinbehandlad diabetiker och har frågor om detta, kontakta din diabetessköterska eller din vårdcentral.

Exenatid, Liraglutid, Lixisenatid, Dulaglutid, Semaglutid (t.ex. Ozempic eller Rybelsus) ska inte tas under 2 veckor före undersökningen.

Blodförtunnande medicin

Har du behandling med blodförtunnande läkemedel (förutom Trombyl) ska du kontakta endoskopienheten på telefon **033 – 616 19 73** minst en vecka innan undersökningen. De vanligaste blodförtunnande läkemedlen är Apixaban (t.ex. Eliquis), Edoxaban (t.ex. Lixiana), Rivaroxaban (t.ex. Xarelto), Dabigatran (t.ex. Pradaxa), Ticagrelor (t.ex. Brilique), Clopidogrel (t.ex. Plavix), Prasugrel (t.ex. Efiend), Waran och Fragmin.

Om du behandlas med Waran ska du även kontakta din AK-mottagning senast en vecka före undersökningen.

Pacemaker eller ICD

Har du en pacemaker eller ICD, informera personalen på endoskopi-mottagningen om detta när du kommer på ditt besök.

Smittsamma sjukdomar

Har du leverinflammation (hepatit) av smittsam typ, aktiv tuberkulos, kronisk salmonellainfektion, HIV-infektion eller AIDS täcker våra hygieniska åtgärder rutinmässigt detta. Tala dock om detta när du kommer, kanske har din behandlande läkare av sekretesskäl inte angivit detta på remissen.

Besök på uppvakningsenheten

Med hänsyn till patientsäkerhet och integritet vill vi minimera antalet besökare på vår uppvakningsenhet. Om särskilda behov föreligger försöker vi naturligtvis tillgodose dessa.

Vad händer efter undersökningen?

Om du inte är inlagd på sjukhuset utan kommer hemifrån, kan du vanligtvis gå hem efter några timmars observation. När du vaknat till och du mår bra får du äta och dricka.

Du får inte köra bil, cykla eller framföra annat fordon hem på grund av de mediciner du får vid undersökningen. Det är därför bra om någon kan hämta dig på sjukhuset. Du bör inte vara ensam under det första dygnet efter att du varit sövd. Om undersökningen blir långvarig och ansträngande för dig, eller om komplikation tillstöter, blir du inlagd på sjukhuset.

Efter avslutad undersökning får du som regel ett preliminärt svar. Tas vävnadsprov vid undersökningen skickas dessa på analys. Det tar vanligtvis ungefär 4 veckor att få svar på dessa prov. Resultatet meddelas till din ordinarie läkare som i sin tur meddelar dig svaret.

Kan det uppstå komplikationer?

Ofta uppstår ett lättare illamående och spänningskänsla i buken. Detta brukar försvinna inom ett par timmar efter undersökningen.

Komplikationer som kräver inläggning på sjukhus förekommer men är sällsynta. De allvarligaste komplikationerna är retning på bukspottkörteln (pankreatit) samt blödning vid vidgning av gallgången. Ibland upptäcks en

åkomma såsom en sten i gallgång eller förträngningar, som kräver någon form av åtgärd.

Riskerna med en ERCP vägs noga mot riskerna med andra åtgärder, som exempelvis operation.

Registrering

Samtliga undersökningar registreras i ett nationellt kvalitetsregister, Gallriks. Om du inte vill bli registrerad i detta register måste du säga till.

OBS!

- Det är viktigt att du känner dig trygg och välinformerad innan undersökningen påbörjas. Fråga gärna personalen om du har några frågor.
- Gå inte hem förrän du blivit bedömd av din läkare och känner dig välinformerad om undersökningsresultatet och vidare handläggning.
- Om du efter hemkomsten drabbas av ont i magen, illamående, kräkningar eller feber, se *Kontaktuppgifter* nedan.

Prover i vården sparas

När du lämnar prov i vården kan vissa prov komma att sparas i en biobank. Läs mer om biobankslagen på 1177.se och biobanksverige.se.

Kontaktuppgifter

För medicinska frågor inför undersökningen samt ombokning tar du kontakt med endoskopienheten på telefon **033 – 616 19 73** helgfri måndag-torsdag 08:00-09:30 samt 13:30-15:30.

Om du får komplikationer, kontakta i första hand endoskopienheten på telefon **033 – 616 33 77**, måndag-torsdag 8:00-15:00, fredag 8:00-13:30.

Kvällar/helger kontaktar du sjukvårdsrådgivningen på telefonnummer **1177** eller din närmaste akutmottagning.

1177 – tryggt om din hälsa och vård

På 1177.se kan du få mer information om sjukdomar, undersökningar, behandlingar och läkemedel samt få råd om hälsa. Du kan även läsa din journal och göra dina vårdärenden. Ring telefonnummer 1177 för sjukvårdsrådgivning dygnet runt. www.1177.se